

Pedagogisch beleid 2021

Kinderdagverblijf

Smallsteps Duinridders

Colofon

versie april 2021
auteur Partou kinderopvang, afdeling Kwaliteit, Pedagogiek en Innovatie
datum 13/06/2021

© Copyright Partou B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Partou.

Inhoud

Leeswijzer	4
Onze pedagogische visie	5
Welkom bij Partou	5
De 10 uitgangspunten van Partou	7
De praktijk	22
Onze locatie	22
Goed om te weten	2929
Kwaliteit staat voorop!	310

Leeswijzer

Dit pedagogisch beleid bestaat uit twee delen die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

In onze pedagogische visie beschrijven we de wereld van Partou en onze tien uitgangspunten. In het tweede deel beschrijven we allerlei praktische zaken. Zoals onze openingstijden, groepsindeling, het contact met ouders, wat te doen als je kind ziek is, enzovoort.

Onze pedagogische visie

Welkom bij Partou

In welke tijd en waar je ook opgroeit, de wereld is anders dan die van de generatie voor jou. De wereld van nu is bijvoorbeeld dynamischer, toegankelijk, maar technischer dan ooit. We rijden auto's op elektra en hebben (online) vrienden over de hele wereld. Je wilt daarin meebewegen en meedoen.

Daarom dragen wij op zo'n manier bij aan de ontwikkeling van kinderen dat zij gelukkig, vol vertrouwen en veerkrachtig in het leven staan.

Dat willen we voor ieder kind, van baby tot tiener. Vanuit onze diepe overtuiging dat je kinderjaren de basis vormen voor je verdere leven.

Samen zorgen, samen spelen en samen groeien

Daar staan wij voor. Want gelukkig ben je als je plezier hebt. Als je liefde krijgt en aandacht. Als je verschillende vrienden hebt om mee te spelen. Als je de ruimte krijgt om te oefenen, te vallen en weer op te staan. En van alles op een speelse manier te ontdekken. Over wie je zelf bent, over andere mensen. Over de wereld, dicht bij huis én verder weg. Als je mag meedoen en mag bijdragen.

Deze positieve ervaringen zorgen ervoor dat je brein groeit en dat je vertrouwen hebt.

Dat je met een open en nieuwsgierige blik kijkt naar andere mensen. En dat je flexibel en veerkrachtig kan omgaan met veranderingen en uitdagingen.

En van daaruit kan je op een positieve manier bijdragen aan de samenleving. Nu en in de toekomst.

Verantwoorde kinderopvang

Kinderopvang is een grote verantwoordelijkheid. De kinderjaren vormen immers de basis voor je verdere leven. Samen met ouders, leerkrachten en andere betrokkenen kunnen wij het verschil maken. Op basis van onze visie wordt daarom op elke groep en iedere dag gewerkt aan veerkracht, geluk en zelfvertrouwen.

Onze jarenlange ervaring combineren we met de nieuwste wetenschappelijke inzichten. Zo laten we ons inspireren door geluksprofessoren, breinexperts, raketgeleerden, antropologen, pedagogen, deskundigen op het gebied van bewegen en voeding. En werken we nauw samen met verschillende grote universiteiten (van Nederland).

Niet voor niets stelt ook de overheid hoge eisen aan de kwaliteit van de kinderopvang. Het is onze opdracht om invulling te geven aan de vier pedagogische doelen, zoals beschreven in de Wet kinderopvang en in het Besluit kwaliteit kinderopvang (zie kader). Deze doelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en verweven met onze manier van werken.

De kinderopvangondernemer draagt er zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- a. op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- b. kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
- d. kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Uit: Besluit kwaliteit kinderopvang, artikel 2 en artikel 11 (per 1 januari 2018)

De 10 uitgangspunten van Partou

Onderstaande tien uitgangspunten spelen een belangrijke rol in onze visie op pedagogische kwaliteit. Ze sluiten bovendien naadloos aan bij de vier pedagogische basisdoelen voor de kinderopvang (zie hierboven) en bij onze kernwaarden samen zorgen, samen spelen en samen groeien.

1. Met elkaar

Sociale vaardigheden & groepsdynamiek

Op de groep trekken we de hele dag met elkaar op. Het is belangrijk is dat kinderen zich emotioneel veilig voelen, zodat ze de saamhorigheid van de groep kunnen ervaren. Door middel van een vast dagritme, groepsregels, rituelen en vieringen, een eigen plekje (zoals een mandje met eigen spulletjes) en foto's (van het gezin of van activiteiten) werken we aan de emotionele veiligheid van kinderen én aan de saamhorigheid.

Doordat ze deel uitmaken van de groep kunnen kinderen verschillende rollen spelen en uitproberen: waar blink ik in uit? Wat maakt mij bijzonder en waarin lijk ik juist op anderen? Ben ik de oudste of de jongste? Wat durf ik en wat durven anderen? Wie leidt en wie volgt?

Ook voor het oefenen met sociale vaardigheden is de groep een uitstekende omgeving. Spelenderwijs oefenen ze met 'om de beurt', 'samen delen' en 'helpen en geholpen worden'. Een meningsverschil, conflict of ruzie hoort hier ook bij. We helpen kinderen hiermee om te gaan en hun emoties te benoemen. Zowel individueel ('Ik zie dat je verdrietig bent, klopt dat?') als voor de hele groep ('Ik zie dat jullie zin hebben om naar buiten te gaan!').

We helpen kinderen om binnen de groep relaties en vriendschappen aan te gaan, door activiteiten te kiezen die sociaal contact tussen kinderen stimuleren. Bijvoorbeeld een bal overrollen, elkaars namen oefenen, samen muziek maken en zingen. Al dit soort activiteiten verbindt en brengt plezier. We vieren ook verschillende feesten, zoals de verjaardagen. Dat geeft kinderen het gevoel erbij te horen. Ze herkennen het ritueel: we zingen liedjes en maken grappige bewegingen, waarbij jij als jarige het middelpunt bent.

Als baby's een half jaar oud zijn, herkennen ze de andere kinderen op de groep. Daarom leggen we baby's regelmatig zo bij elkaar, dat ze naar elkaar kunnen kijken en op elkaar kunnen reageren. Vanaf een jaar of twee, hebben ze ook voorkeur voor bepaalde kinderen.

Dreumesen en peuters trekken graag met elkaar op, maar spelen vooral korte momenten samen of naast elkaar. Echt delen is nog lastig. We spelen in kleinere groepjes om dat te stimuleren. Of we vragen de kinderen om samen een klusje te doen en betrekken ze bij het troosten en helpen van elkaar. Zo laten we een dreumes helpen bij het voeden van een baby. En als we naar buiten gaan, helpen de oudere kinderen de jongere kinderen met het aantrekken van hun jas. En we doen imitatiespelletjes, waarbij we elkaar nadoen met springen, kruipen en dergelijke.

2. Diversiteit

Samen verschillend

We zijn ons ervan bewust dat kinderen ons spiegelen. Onze houding en gedrag worden feilloos door de kinderen gekopieerd. Een positief voorbeeld geven is daarom ontzettend belangrijk.

Zeker als het gaat over hoe wij omgaan met elkaar en met verschillen. We willen hen laten zien dat iedereen uniek is én gelijkwaardig.

Dat vraagt van ons en van de kinderen nieuwsgierigheid en een open blik. Gelukkig hebben kinderen dat van nature. Hoe meer verschillen ze zien en tegenkomen, hoe makkelijker het is daar (later) op in te spelen en in mee te bewegen.

Door elkaars achtergrond te leren kennen, kunnen kinderen zich makkelijker in elkaar verplaatsen en elkaar beter begrijpen of elkaar helpen. We helpen kinderen om met plezier en met respect om te gaan met ieders gewoontes, karaktereigenschappen, wensen, voorkeuren en omstandigheden. Zo helpen we de kinderen onze diverse wereld te ontdekken.

Soms is er een kind op de groep dat speciale zorg en aandacht nodig heeft. We bespreken dan met de ouders wat we belangrijk vinden voor het kind, zodat het volwaardig mee kan doen met het groepsproces. En hoe we de andere kinderen hierbij betrekken.

Ook willen we een respect-voor-verschillen-houding creëren door foto's van alle gezinnen op te hangen. Ook bieden we spelmaterialen, boekjes en liedjes aan die herkenbaar zijn en diversiteit uitstralen en vieren we verschillende feesten.

Ook als team onderling bespreken we de verschillen en waar we elkaar in kunnen vinden.

De wereld van vandaag is digitaler dan ooit. Overal komen kinderen in aanraking met media. Wij helpen kinderen mediawijs te worden. Kinderen vanaf ongeveer 3 jaar steeds maken we meer 'mediawijs', door offline en online te combineren tijdens activiteiten.

Tot 2 jaar ontwikkelt het brein zich vooral op basis van ervaringen die je in de 'echte' wereld kunt ervaren. We zijn dan ook erg terughoudend met schermgebruik tot 2 jaar.

3. Ieder kind is uniek

Eigen tempo & een beetje hulp

Ieder kind is anders en ontwikkelt zich op zijn eigen manier. En in zijn eigen tempo. We geven de kinderen daarom veel ruimte om te oefenen. Om nieuwe dingen te ervaren en te leren. Als het nog niet lukt, moedigen we ze aan om het nog eens te proberen. Ook als ze zelfstandig spelen, blijven we altijd beschikbaar. Ondertussen kijken we hoe de ontwikkeling verloopt en of kinderen lekker in hun vel zitten.

Baby's kunnen we het beste volgen als we bij hen op de grond zitten. We observeren zo van dichtbij de bewegingen en gezichtsuitdrukking van elke baby. We luisteren ook goed naar hun geluidjes. Daardoor zien we hun behoefte en interesse, waar we vervolgens op kunnen inspelen.

Dreumesen zoeken steeds veilig en vertrouwd contact bij hun eerste voorzichtige ontdekkingstochten door de groepsruimte of de tuin. Binnen de grenzen van de ruimte bepalen zij zelf op welke afstand zij zich nog veilig voelen. Je ziet ze regelmatig kijken op welke afstand ze zijn en contact maken. Dit 'vraagkijken' doen dreumesen als ze zich even onzeker voelen of als zij ervaringen willen delen. 'Zie je mij?', 'Mag dit?' of 'Zie jij wat ik zie?'

Vanuit dat veilige gevoel kan een dreumes allerlei materialen en plekken op de groep ontdekken en onderzoeken. We spelen ook mee en helpen kinderen als het nog niet lukt. Maar eerst laten we ze vooral zelf proberen.

Peuters experimenteren graag. Zij zoeken steeds nieuwe ervaringen en leren door te doen. Op die momenten laten we de kinderen ongestoord spelen, terwijl wij observeren. Zo verzamelen we informatie over de ontwikkeling van de kinderen, over hun belangstelling of over de manier waarop ze samenspelen.

Op deze leeftijd vinden kinderen het soms fijn om al wat langer uit het zicht spelen. Maar ze hebben ook aandacht nodig voor hun spel en de uitdagingen die ze daarbij tegenkomen. We zijn daarom wel continu beschikbaar, maar soms wat meer op afstand. Kinderen die niet of moeilijk tot spel komen, stimuleren we door samen iets te kiezen. We spelen dan even met ze mee of koppelen het kind aan een ander kind met dezelfde interesse.

Op andere momenten is onze rol actiever. Dan verrijken we het spel door mee te doen. En door vragen te stellen. 'Voor wie zijn jullie de taart aan het maken?' Of iets nieuws toe te voegen: vragen waardoor kinderen aan het denken worden gezet of tot ontdekkingen komen. 'Oh, is de pop jarig, wat doen we als iemand jarig is?'

Observeren van kinderen

We observeren de kinderen continu om hen beter te leren kennen en begrijpen. Maar ook om in te kunnen

spelen op hun behoeftes, mogelijkheden en uitdagingen. Daarbij letten we bijvoorbeeld op het welbevinden, de mate waarin een kind lekker in zijn vel zit. Ook kijken we naar de ontwikkeling van het individuele kind én of iedereen zich nog prettig voelt in de groep.

Naast deze dagelijkse observaties, volgen we de ontwikkeling van kinderen ook structureel met een observatiemethode. De resultaten daarvan bespreekt de mentor minimaal een keer per jaar met de ouders.

Soms ontstaan er zorgen over een kind. Natuurlijk bespreken we onze zorgen altijd met ouders, zodat we samen passende ondersteuning kunnen zoeken. Als wij dit niet zelf kunnen bieden, kijken we samen naar hulp van buitenaf. We helpen ouders altijd zo goed mogelijk. Daarbij maken we gebruik van ons eigen stappenplan voor het signaleren en bespreken van zorgen. En al het van toepassing is de Meldcode kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang.

Mentor

Ieder kind heeft een eigen mentor. Tijdens het intakegesprek horen nieuwe ouders en kinderen wie dit is en wat zijn of haar rol is. Dit aanspreekpunt is altijd een vaste pedagogisch medewerker die het kind al snel door en door kent. Als het kind een andere mentor krijgt, bijvoorbeeld omdat het naar een andere groep gaat, dan laten we weten wie de nieuwe mentor is.

Doorgaande ontwikkellijn

Doordat de mentor de ontwikkeling van een kind structureel volgt en bijhoudt, heeft hij of zij na vier jaar een goed beeld van de behoeften, talenten en uitdagingen van het kind. Wij zien hoe het zich ontwikkelt. Dat is waardevolle kennis voor de basisschool. Op basis van onze overdracht kunnen zij de ontwikkellijn doortrekken. Het overdrachtsformulier met deze informatie wordt alleen naar de school gestuurd nadat het met de ouders is besproken en zij daar toestemming voor geven.

Soms doet de mentor deze overdracht aan de basisschool mondeling. Bijvoorbeeld als er zorgen zijn over de ontwikkeling, of als we met de school hebben afgesproken om dit zo te doen. De mentor gebruikt ook dan het overdrachtsformulier, dat vooraf is besproken met de ouders. Na afloop deelt de mentor het gesprekverslag weer met de ouders.

Gaat het kind naar de bso, dan deelt de mentor de informatie ook met de nieuwe bso. Het dossier blijft op locatie als het kinderdagverblijf en de bso onder een dak zitten. De informatie wordt dan ook mondeling overgedragen. Als het kind naar een van onze andere bso-locaties gaat, dan verhuist het dossier mee en lichten we het mondeling toe als dat wenselijk is. Gaat het kind naar een bso van een andere kinderopvangorganisatie, dan krijgen de ouders het overdrachtsformulier mee en kunnen zij het zelf aan de pedagogisch medewerkers van de nieuwe bso geven.

4. Kinderen in hun kracht

Eigen stem & talent ontdekken

De kinderopvang is een soort mini-maatschappij. Waar kinderen kunnen oefenen met alles wat je nodig hebt om mee te doen in een democratische samenleving. Oefenen met luisteren, je mening geven, omgaan met weerstand, verschillende ideeën, probleemoplossend denken, samenwerken en keuzes maken.

We geloven in de kracht van ieder kind. We nemen kinderen, hun meningen en ideeën van jongs af aan serieus. Bijvoorbeeld door samen te kiezen wat we gaan doen. Kinderen die meepraten en hun eigen ideeën in kunnen brengen, krijgen meer zelfvertrouwen. Ze ervaren dat er ook met hen rekening wordt gehouden. Ze doen ertoe. Wij noemen dit ook wel kinderp participatie.

We leren kinderen naar elkaar te luisteren, rekening te houden met elkaar en ook voor elkaar te zorgen. Dat is niet altijd gemakkelijk. Omdat ze speelgoed soms toch moeten delen en je nu eenmaal niet altijd je zin kan krijgen. Als het moeizaam gaat, kijken we eerst of ze het zelf op kunnen lossen. Zo niet, dan helpen we bij het onderhandelen en het weer goedmaken.

Een beetje hulp bij het onder woorden brengen van emoties, ideeën, verlangens kan al een groot verschil maken. Zo ervaren kinderen dat ze invloed hebben en worden gezien en gehoord.

Baby's laten hun mening vooral non-verbaal – zonder woorden – zien en horen. We kunnen vaak goed afleiden wat ze ergens van vinden door te letten op de gezichtsuitdrukking, geluiden of hun lichaamshouding.

Dreumesen uiten zich deels met en deels zonder woorden. Dat zie je soms terug in duwen, slaan of bijten. Het lukt ze onvoldoende om zich goed uit te drukken. Ze hebben ons nog nodig om hun gedrag te vertalen naar woorden.

Peuters gebruiken steeds meer taal om aan te geven wat ze willen en nodig hebben. We stimuleren dit door actief te luisteren. Door mét kinderen te praten, door te vragen en nieuwsgierig te zijn.

5. Echt contact

Interactie & persoonlijke aandacht

Om echt contact te maken met elkaar, relaties op te bouwen en een hechte groep te vormen, moeten kinderen zich veilig voelen in de groep en in de ruimte. Alleen dan kunnen ze zich optimaal ontwikkelen. Wij zien de pedagogisch medewerker dan ook niet als dirigent – een bepalende factor, maar meer als iemand

die meespeelt, ruimte geeft en het ritme aanpast als dat nodig is.

Iedereen wordt betrokken bij wat er allemaal gebeurt. We praten de hele dag door met de kinderen en met elkaar. Zo zorgen we ervoor dat we continu afstemmen en reflecteren op onze eigen houding en ons eigen handelen.

We communiceren met aandacht en belangstelling met de kinderen. We blijven in de buurt en reageren op zo'n manier op hun signalen dat zij zich gezien en gehoord voelen. Dat doen we met of zonder woorden. Door te praten, samen te lachen, knuffelen of gewoon even oogcontact te hebben. Ook als kinderen al wat ouder zijn en meer ruimte voor zichzelf willen, houden we contact (op enige afstand).

Ieder kind is uniek. Met eigen ideeën en wensen. Daar is alle ruimte voor. We laten kinderen zoveel mogelijk zelf doen en kiezen. Daar helpen we bij door woorden te geven aan wat ze willen hebben of willen doen. Dat begint al bij baby's. Zij krijgen de ruimte om te oefenen in hun eigen tempo. Dreumesen kunnen zelf speelgoed uit de kast pakken en peuters laten we zelf hun broodbeleg kiezen. Onderhandelen en omgaan met teleurstellingen horen daar ook bij. Als dat nog niet zo goed lukt, helpen we de kinderen door op een warme manier uitleg te geven.

Het ritme en de flow op de groep zijn dynamische processen. Soms krijgen kinderen de vrijheid om zelf het initiatief te nemen en soms is er meer structuur nodig. Dan nemen wij op een positieve manier de leiding.

Om kinderen te helpen overzicht te houden over de dag en wat er komen gaat, geven we op tijd aan wat we van kinderen verwachten en over hoe we met elkaar omgaan. We herinneren ze er op een vriendelijke manier aan als ze de 'regels' even zijn vergeten. Zo krijgen ze niet het gevoel dat ze niks mogen en het steeds niet goed doen. Soms zijn duidelijkere grenzen nodig en zijn we stilliger, maar vaak is afleiding bieden al genoeg. We begrenzen gedrag als dat nodig is, maar geloven niet in straffen. Wel in aandacht voor wat er goed gaat en kinderen daarvoor complimenteren.

We communiceren de hele dag door met de kinderen. En dat doen we met een reden. Ze leren zo klanken en de taal kennen. Dus voeren we kleine gesprekken, zingen we liedjes met gebaren en geven we bij alles wat we doen uitleg en extra informatie. We luisteren, observeren en moedigen kinderen aan om hun gedachten en gevoelens te verwoorden. Ook benoemen we steeds wat we doen en wat er gaat gebeuren. Dat geeft kinderen houvast. Zeker voor jonge kinderen is dat erg belangrijk. We praten vanuit de ik-vorm en leren kinderen 'ik' te gebruiken als het om henzelf gaat, 'jij' of 'jullie' als het om andere(n) gaat en 'wij' te gebruiken voor de groep.

Een fijne sfeer op de groep ontstaat in samenspel. Hoe de kinderen en volwassenen met elkaar omgaan, is allesbepalend. Wij zijn ons bewust van onze voorbeeldrol. Dus praten we positief met elkaar en met de

kinderen. Zo ontstaat ook een grotere kans op prettige interacties tussen kinderen.

Daarnaast prikkelen we kinderen om met elkaar in gesprek te gaan. Of nodigen we ze uit om samen mee te doen met een spel. Bijvoorbeeld als ze het nog spannend vinden om zelf het initiatief te nemen of elkaar nog niet goed begrijpen. Ook helpen we kinderen door ze laten oefenen met om de beurt iets doen en ze naar elkaar te laten luisteren. Een meningsverschil of kleine ruzie hoort daar ook bij. We bemiddelen vooral door kinderen te stimuleren om het zelf op te lossen. Verrassend vaak kunnen ze dat heel goed. En als het nodig is, helpen we door vragen te stellen en samen een oplossing te bedenken.

Spelenderwijs leren kinderen heel veel van elkaar. En van ons. Ze leren door anderen na te doen. Omdat we een voorbeeldrol spelen, zijn stellen we ons positief, speels en optimistisch op. We kijken met een open blik en zijn er voor kinderen. We observeren goed, zodat we zien waar ontwikkelkansen liggen. Zo kan een kind een volgende stap zetten in zijn ontwikkeling.

Wij geven ruimte en benoemen wat we zien. We stimuleren de kinderen om dieper in hun spel te komen door een vraag te stellen of spelmateriaal, activiteit of andere toevoeging te doen. De leiding over het spel laten we vooral bij de kinderen.

Wennen

Ouders en kinderen zich welkom laten voelen, begint al bij de rondleiding en het intakegesprek. De eerste periode is altijd wennen. Voor kinderen én voor ouders. Daar nemen we dan ook de tijd voor. Iedereen moet elkaar echt even leren kennen en zijn weg vinden.

Voor een kind is het belangrijk dat zijn ouders het met een gerust hart naar het kinderdagverblijf brengen. Daarom vragen we bij het kennismakingsgesprek naar de gewoontes thuis. Hoe wordt het kind graag getroost? Hoe valt het in slaap? Is er een favoriete knuffel? Daarnaast laten we de kinderen kennismaken met de groep, door rustig samen rond te kijken en alles te benoemen. Dat maakt dat ze zich sneller thuis voelen. En als het afscheid erg emotioneel was, bellen we de ouders vaak even om te vertellen hoe het even later is.

Soms lijkt het alsof baby's tot zes maanden makkelijk wennen. Dat komt doordat ze zich nog niet zo goed kunnen uiten. Natuurlijk merken ook zij het verschil met thuis. Daarom geven we veel een-op-een-aandacht. En is er in het begin een vaste pedagogisch medewerker in de buurt die de baby de fles geeft, verschoont en knuffelt als hij verdrietig is.

Kinderen van zeven maanden tot drie jaar laten het goed merken als ze moeite hebben met wennen en afscheid nemen. Samen met de ouders maken we dan afscheids- en begroetingsrituelen. En we troosten de kinderen net zo lang als zij dat nodig hebben. Vaak is het een fase waar ze na een paar dagen doorheen zijn.

Peuters vanaf 3 jaar begrijpen dat hun ouders er even niet zijn, maar wel weer terugkomen. En naast de vaste pedagogisch medewerkers geven vriendschappen met andere kinderen hen een veilig gevoel. Voor het groepsgevoel noemen we regelmatig de namen van de kinderen, bijvoorbeeld als we samen fruit eten. Ook praten we over thuis. Een foto van de ouders, een knuffel van thuis, een eigen haakje aan de kapstok, een eigen mandje met spulletjes, maar ook vaste rituelen helpen allemaal mee om je snel thuis te voelen.

Wennen bij de overgang naar een andere groep

Op locaties met horizontale groepen (met kinderen van ongeveer dezelfde leeftijd) in plaats van verticale groepen (kinderen van nul tot vier jaar), stappen kinderen rond hun tweede verjaardag over naar de peutergroep. Ook dan nemen we de tijd om ze te laten wennen, bijvoorbeeld door af en toe even langs te gaan bij de peuters. Er verandert voor de kinderen immers best veel: een andere ruimte, andere kinderen, nieuw speelgoed en andere pedagogisch medewerkers. Was je kind eerst de oudste op de babygroep, nu is hij weer de jongste. We nemen bij deze overgang dan ook de tijd om met het kind en de ouders te praten over de veranderingen en bijbehorende emoties.

6. Elk moment is goud waard

Dagritme & fijne overgangen

Wat we ook doen, op elk moment van de dag zorgen we voor een fijne sfeer. We luisteren naar elkaar, groeien en genieten. Elke dag heeft een voorspelbaar en vertrouwd ritme, waardoor kinderen zich emotioneel veilig voelen. Ze weten wat er gaat gebeuren en kunnen zich daarop instellen.

Het dagritme heeft steeds dezelfde vaste momenten en activiteiten, zoals spelen, samen eten en drinken, en slapen. Steeds in dezelfde volgorde, maar niet per se op dezelfde tijd. Als de kinderen verdiept zijn in een bouwwerk of in een spel in de tuin, dan stellen we de lunch wat uit. En een kind dat moe is, mag ook best wat eerder naar bed.

Rituelen helpen bij de overgang naar een volgend moment. Zo kondigen we de lunch bijvoorbeeld aan met een liedje of een rijmpje. Dat geeft de kinderen de tijd om hun spel af te sluiten en zich voor te bereiden op wat gaat komen.

Jonge baby's hebben nog hun eigen ritme van drinken, slapen en verschonen. Dit ritme van thuis houden we zoveel mogelijk aan. Het is voorspelbaar en daarmee ook vertrouwd. Na verloop van tijd gaan baby's steeds meer mee in het ritme van de oudere kinderen.

Het verschonen is bovendien een bijzonder een-op-een-moment waarop we graag volledige aandacht geven. Tijdens het verschonen benoemen we wat we doen, geven we woorden aan wat we zien en spelen we in op waar de baby op dat moment aandacht voor heeft. Speelt het zonlicht over zijn voeten? Dan

benoemen we dat en laten we zien dat het licht verandert door het bewegen van de voeten.

Voor dreumesen en peuters bieden de overgangsmomenten ook allerlei kansen. Jassen en schoenen aantrekken voordat we naar buiten gaan, is een mooie kans om te oefenen, te ontdekken hoeveel ze zelf al kunnen en elkaar te helpen. Of samen tafeldekken of afruimen. Hoe draag je twee borden tegelijk? Het zijn allemaal kansen om te oefenen met het zelf doen en samenwerken.

7. Inrichting & (spel)materialen

Ruimte om te onderzoeken

In de groepsruimte moet iedereen zich op zijn gemak voelen en altijd iets te doen en te ontdekken hebben. De inrichting van onze groepen is daarom huiselijk én speels. Dat geldt ook voor de buitenruimte.

Op de groepen vind je dan ook hoeken voor diverse activiteiten. Een hoek om samen te bouwen, een veilige plek om te leren rollen en buiten ruimte om te fietsen of de natuur te ervaren bijvoorbeeld. Elke hoek heeft open kasten, waardoor kinderen ook zelf speelgoed kunnen pakken en weer opruimen.

De inrichting van de groep en de spelmaterialen stemmen we af op de ontwikkelingsfase en de interesses van de kinderen. We houden ook rekening met hun verschillende manieren van spelen. Zo is er ruimte voor wat drukker spel en een plek voor rustiger spel. Kinderen kunnen kiezen waarmee, met wie en waar ze willen spelen. Ook gaan we soms naar een andere ruimte, zoals een gezamenlijke hal of het atelier. Omdat het spelen met andere materialen of met andere kinderen een extra impuls geeft aan het onderzoeken.

Kinderen zijn graag met allerlei spullen in de weer. Een pan, vergiet, bladeren of modder is vaak minstens zo interessant als écht speelgoed. De materialen zijn eigenlijk alleen een middel om tot spelen te komen. Sommige kinderen hebben dat nauwelijks nodig en anderen juist wel. Daarom wisselen we regelmatig van (spel)materiaal. We kijken daarbij goed naar de groep, de interesses en de ontwikkelingsfase van de kinderen.

Alle spelmaterialen zijn goed zichtbaar voor de kinderen, geordend, schoon en compleet. We zetten het aantrekkelijk neer. Uitnodigend om mee te spelen. En we ruimen het zo op, dat ze de volgende keer zo weer verder kunnen met hun ontdekkingstocht.

Voor baby's is er – binnen en buiten – een aparte hoek of plek waar zij veilig kunnen spelen en ontdekken. We laten baby's materialen ontdekken met verschillende vormen, structuren en eigenschappen: glad, ruw, rond, vierkant, zacht, koel. Een rammelaar, bal of knisperboekje, maar ook alledaagse voorwerpen zoals een bakje, hoed of doek vinden ze vaak heel interessant.

Voor dreumesen zijn er allerlei materialen waar ze mee kunnen sjouwen of spullen in kunnen doen en weer uithalen. Denk aan tassen, mandjes, dozen en emmers. Er zijn grote, zachte blokken waarop ze kunnen klimmen en klauteren. Speelgoed dat ze in en uit elkaar kunnen halen. Blokken om mee te bouwen. En pollepels en pannen om met zand en water te kliederen.

Voor peuters hebben we materialen die te maken hebben met kleuren, vormen, ontluikende geletterdheid of rekenen en techniek. Ook het nabootsen van de grote mensenwereld en rollenspel zijn belangrijk. Dus zijn er ook verkleedkleden, een vergiet of portemonnee, puzzels en muziekinstrumenten.

Buiten is alle ruimte voor grotere grovere en snellere bewegingen (rennen, hinkelen, fietsen), het ontdekken van de natuur (insecten, vogels, planten, vallende bladeren), en andere elementen zoals de zon, schaduw, regen, sneeuw en wind.

8. Spelen en ontdekken

Vrij spel, plezier & nieuwsgierigheid

Kinderen zijn net wetenschappers. Met ogen vol verwondering en een nieuwsgierige blik. Vanaf hun geboorte af aan spelen en onderzoeken ze.

Baby's maken contact met hun ogen en mimiek. Later krijgen spelmaterialen en -regels een grotere rol. Door te spelen leren ze ontzettend veel en ontwikkelen ze allerlei vaardigheden. Bovendien is het de basis voor de ontwikkeling van eigenwaarde en zelfvertrouwen.

Tijdens de vrij spelmomenten laten we kinderen zoveel mogelijk zelf bepalen wat ze willen ontdekken. Maar ook wat, hoe en waarmee ze spelen. We volgen dit, zijn in de buurt en helpen soms het spel weer op gang of voegen iets toe. En dan doen we weer een stapje terug en kijken we. Per situatie bekijken we hoeveel ruimte we kunnen geven en of het nodig is om even bij te springen. Het ene kind kan best nog die tree hoger, een andere kind vindt al voldoende uitdaging in de eerste trede. Door het spel goed te volgen, naar de gezichtsuitdrukking te kijken en te luisteren naar het stemgeluid van een kind, zien we of het nodig is om te helpen.

Buiten spelen kinderen op een andere manier dan binnen. De ruimte, het weer, de natuur, het licht en de ondergrond zorgen voor nieuwe ervaringen, waardoor ook het spel en het onderzoek van kinderen verandert. We gaan elke dag naar buiten.

Buiten is alle ruimte voor grotere, grovere en snellere bewegingen (rennen, hinkelen, fietsen), het ontdekken van de natuur (insecten, vogels, planten, vallende bladeren), en andere elementen zoals de zon, schaduw, regen, sneeuw en wind. Er zijn andere associaties en uitdagingen en daardoor inspireert het kinderen tot

ander spel. De nieuwe mogelijkheden zorgen ook voor verdieping in het spel, maken kinderen zelfstandig en vergroten het oplossingsgericht denken.

Baby's spelen vooral door eerst te kijken. Naar de anderen kinderen, of de ritselende blaadjes aan een boom. Daarna willen ze graag voelen en proeven. Een rammelaar, het gras, maar hun eigen handen en voeten zijn favoriet. Een vlakke en zachte ondergrond geeft baby's veel vrijheid om te liggen en te spelen. Zo kunnen oefenen met allerlei bewegingen. We leggen dan niet te veel speelgoed om hen heen. Omdat dit beweging en dus spel beperkt en kan zorgen voor overprikkeling.

Dreumesen willen sjouwen, verplaatsen, dingen ergens in stoppen en er weer uit halen. Deurtje open, deurtje dicht. Op de groep vinden de jonge kinderen aantrekkelijke materialen waarmee dit veilig kan en voor de ruimte die ze daarvoor nodig hebben. Ook buiten hebben we volop (natuurlijke) materialen om te verplaatsen met karren, kruiwagens en emmers.

Peuters gaan meer samen spelen, of naast elkaar met hetzelfde spelen. Zij kunnen zich steeds beter concentreren, beheersen, plannetjes maken en uitvoeren. Ze verleggen hun grenzen en onderzoeken hoe hoog en snel ze kunnen gaan. Ze leren van alles over materialen, kleuren, grootte. En over humor, wat wel en niet mag en hoe je keuzes maakt. Of hoe je anderen van jouw ideeën overtuigt, zonder ze een duw te geven. Dat gaat niet vanzelf. Het is een kwestie van oefenen, samen met de andere kinderen en volwassenen op de groep.

9. Verrijkende activiteiten

Variatie & uitdaging

Door spelenderwijs te ontdekken, leren kinderen elke dag iets nieuws. Dat doen ze tijdens vrij spel en tijdens de activiteiten die we aanbieden. Wij zorgen voor voldoende afwisseling tussen die twee.

Elke dag doen we diverse activiteiten. Denk aan buitenspelen, bewegen, lezen, muziek, en activiteiten op het gebied van creativiteit en techniek. Door deze variatie krijgen kinderen de kans om hun talenten te ontdekken. Op de locaties met voorschoolse educatie (VE) vullen we het activiteitenaanbod aan op basis van de specifieke ontwikkel- en leerdoelen van de kinderen. En er zijn jaarlijks terugkerende activiteiten, zoals Vriendjesweek en Modderdag.

Elke locatie werkt met een planning boordevol thema's en activiteiten. We zorgen ervoor dat de binnen- en buitenactiviteiten passen bij de ontwikkelingsfase van de kinderen op de groep. En waar mogelijk kiezen we samen met de kinderen wat we allemaal gaan doen.

Tijdens de activiteit kunnen kinderen zelf materialen kiezen en bedenken hoe ze de activiteit willen uitvoeren. Als je tekent, kan gras oranje zijn en vuur blauw. Bij elke activiteit kun je iets nieuws leren. Dat proces vinden we belangrijker dan het resultaat. Spelenderwijs ontdekken blijft dus ook tijdens een meer gestructureerde activiteit centraal staan.

Als we zien dat kinderen hun interesse verliezen of dat het te moeilijk of te makkelijk is, passen we de activiteit aan of ronden we af. En kinderen die liever niet (meer) mee willen doen, bieden we alternatieven aan.

Het begeleiden van een activiteit met baby's doen we veelal één-op-één. We grijpen de kansen die zich gedurende de dag voordoen. Denk aan een kiekeboe-spelletje met een doek, voelen aan verschillende oppervlakken, op je buik liggend op de mat samen in de spiegel kijken.

Een dreumes heeft een korte concentratieboog, dus doen we kortdurende, eenvoudige spelletjes in kleine groepjes. Een eenvoudig parcours lopen, puzzelen, rijgen met grote kralen of experimenteren met vingerverf bijvoorbeeld.

Peuters stimuleren we om zelf keuzes te maken. Voor we starten, vertellen we de kinderen wat er allemaal te doen is. En kinderen die moeilijk tot spel komen geven we extra aandacht en helpen we op weg door samen te praten over de activiteit.

Peuters helpen graag mee met dagelijkse klusjes. Daar betrekken we ze dan ook graag bij. Zoals bij het tafeldekken, afruimen, was opvouwen, eten klaarmaken, boodschappen doen en tuinieren. Fruit schillen en snijden bijvoorbeeld doen we zoveel mogelijk aan tafel, zodat de kinderen mee kunnen doen, kijken en praten.

Als de jongste kinderen slapen, grijpen we de kans om uitdagendere activiteiten te doen met de oudere peuters. Om ze voor te bereiden op het basisonderwijs bijvoorbeeld. Zo oefenen we vaardigheden als op je beurt wachten, vragen stellen, woorden geven aan emoties, andere kinderen begrijpen en helpen, kleine opdrachten uitvoeren en flexibel zijn. Daar hebben de kinderen veel profijt van als ze eenmaal naar school gaan.

10. Ouders & onderwijs

Samenwerken

De kinderopvang is een aanvulling op wat er thuis gebeurt. Net als de basisschool of de sportclub.

Samen met ouders zorgen we voor een soepele overgang van thuis naar de opvang en andersom. Door een relatie op te bouwen, die verder gaat dan alleen informatie uitwisselen, creëren we betrokkenheid. We zorgen voor een sfeer waarin we kunnen praten over de ontwikkeling van een kind, over hoe het in zijn vel zit en wat er nodig is om het goed te begeleiden.

Tijdens het brengen en halen maken we graag tijd om te horen wat het kind thuis heeft meegemaakt of om te vertellen hoe de dag bij ons is gegaan. Soms even kort, soms wat uitgebreider. Als het nodig is, plannen we graag een moment om wat langer door te praten.

Met onze ouder-app houden we ouders op de hoogte van wat er allemaal gebeurt. We delen regelmatig een dagverslag of foto.

Daarnaast zijn er vaste momenten waarop wij ouders informeren of met hen in gesprek gaan over de ontwikkeling van hun kind. Denk hierbij aan de overgangsgesprekken, tussentijdse gesprekken over de ontwikkeling, ouderavonden en nieuwsbrieven.

Een goede vertrouwensband met ouders zorgt ervoor dat we de leuke dingen kunnen delen. En elkaar ook weten te vinden als het minder goed gaat.

Oudercommissie

Wij horen graag wat ouders van ons beleid en onze aanpak vinden. Dat kan op allerlei manieren. Elke locatie heeft een oudercommissie, of maakt gebruik van een andere vorm van ouderraadpleging. Een paar keer per jaar vraagt de locatiemanager de leden om mee te denken en praten. Bijvoorbeeld over de uitvoering van het pedagogisch beleidsplan, het Veiligheid- en gezondheidsbeleid en voeding. De oudercommissie heeft dan adviesrecht. Daarnaast is de oudercommissie soms betrokken bij het organiseren van ouderavonden en feesten.

In het tweede deel van dit beleid is meer te lezen over de oudercommissie van deze locatie.

Voor meer informatie kunnen ouders altijd bij de locatiemanager terecht.

Samenwerken met scholen

We werken graag samen met basisscholen. Dat kan op veel verschillende manieren. Bijvoorbeeld door afspraken te maken over activiteiten en over de overdracht, als kinderen van het kinderdagverblijf

doorstromen naar de basisschool. Soms gaat het nog een stap verder. En werken we met een gezamenlijke visie op spelen, leren, samenleven, samenwerken en communicatie. In dat geval maken we beide deel uit van een zogenaamd integraal kindcentrum (IKC).

De praktijk

Onze locatie

Smallsteps Duinridders is gelegen in het centrum van Noordwijkerhout. We hebben een prachtige tuin, waar de kinderen de natuur kunnen ontdekken. Aan de overkant is er een mooie speeltuin, waar de kinderen van het kinderdagverblijf ook heerlijk kunnen spelen. In de risico inventarisatie uitstapjes staat beschreven waar we ons aan houden als we naar de speeltuin gaan. Naast opvang op ons kinderdagverblijf bieden wij ook voorschoolse en buitenschoolse opvang.

In ons kindercentrum is de voertaal Nederlands.

Wanneer zijn we open?

Onze locatie is open van maandag tot en met vrijdag van 7:30 tot 18:30 uur. Met uitzondering van officiële feestdagen.

Toegang tot de locatie

Om binnen te kunnen komen op locatie werken we bij de deur met een toegangscode. Deze ontvangt elke ouder bij de intake. 1 keer in het half jaar wijzigen we de toegangscode. Wij brengen ouders hiervan op de hoogte via de nieuwsbrief.

Stamgroepen

De kinderen worden opgevangen in een zogenaamde stamgroep. Dit is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte die qua sfeer en inrichting bij hun leeftijd past. Elke stamgroep heeft een team van vaste pedagogisch medewerkers. Hierdoor voelen kinderen zich veilig en op hun gemak.

Gedurende de week maakt elk kind gebruik van maximaal twee stamgroepenruimtes.

De leeftijdsopbouw in de stamgroepen verschilt. Hier zie je de groepsindeling van onze locatie.

Figuur 1. Groepsindeling met leeftijdsopbouw en beroepskracht-kind-ratio

Groepen	Leeftijd*	Maximaal aantal kinderen	Aantal gekwalificeerde pedagogisch medewerkers	Maximaal aantal stagiaires (BBL/BOL)
Vlinders	0-2	12	3	1
Vossen	1,5-4	14	2	1
Rupsen	1-3	14	3	1
Kikkers	2,5-4	16	2	1
Vlinders en Rupsen voegen samen in vakanties en/of op rustige dagen bij de vlinders	0-3	14	4	1
Vossen en Kikkers voegen samen in vakanties en/of op rustige dagen op de vossen	1,5-4	14	4	1

In uitzonderlijke gevallen kunnen we om pedagogische redenen afwijken van de leeftijdsindeling. Dat doen we altijd in overleg met ouders. Bijvoorbeeld als een kind nieuw is en door zijn of haar leeftijd binnen drie maanden zal overstappen naar de volgende groep. Dan bespreken we met de ouders of het voor het kind haalbaar is om direct naar de volgende groep te gaan. Zo zorgen we ervoor dat het kind in een korte tijd niet twee keer hoeft te wennen aan een nieuwe situatie.

Voor baby's en jonge kinderen is het belangrijk om een aantal vaste verzorgers regelmatig terug te zien. Daarom koppelen wij aan ieder kind tot 1 jaar twee vaste pedagogisch medewerkers. Een van beide is in ieder geval aanwezig op de dag dat je kind naar de opvang komt. Afhankelijk van de grootte van de groep zijn dat in sommige gevallen maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers, waarvan er op een dag minstens één aanwezig is.

Aan kinderen vanaf een jaar koppelen we maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers. Als er op de groep vanwege de groepsgrootte vier of meer pedagogisch medewerkers tegelijk werken, krijgt het kind maximaal vier pedagogisch medewerkers toegewezen.

Als een pedagogisch medewerker door bijvoorbeeld verlof of ziekte wat langer niet aanwezig is, zoeken wij zoveel mogelijk naar een vaste vervanger.

Op het informatiebord naast de deur van de groep kun je zien welke pedagogisch medewerkers op welke dag op de groep zijn.

Samenwerken van groepen

We vangen kinderen zoveel mogelijk op in hun eigen groepsruimte. Maar op vakantiedagen of dagen waarop er structureel minder kinderen zijn (bijvoorbeeld op woensdagen en vrijdagen), kunnen groepen samenwerken in de ruimte van één van hun beide groepen. We zorgen ervoor dat er dan een vaste medewerker van elke groep aanwezig is, dat de inzet van medewerkers per afzonderlijke groep klopt en dat de maximale groepsgrootte niet wordt overschreden. In de tabel van de leeftijdsopbouw van de groepen (zie figuur 1), staat welke groepen op welke dag structureel met elkaar samenwerken.

Deze samenwerking tussen groepen heeft voordelen ten opzichte van het werken met kleinere groepen. Er zijn bijvoorbeeld meer speelmogelijkheden en als er door het samenwerken meer pedagogisch medewerkers op de groep werken, draagt dat bij aan transparantie en veiligheid. Ouders en kinderen laten we altijd weten wanneer en waar de groepen samenwerken via het ouderportaal of het informatiebord naast de deur van de groep.

Als er door omstandigheden niet aan één van de bovengenoemde punten kan worden voldaan, zien we het samenwerken van de groepen als opvang op een tweede stamgroep, en vragen wij ouders vooraf schriftelijk om toestemming.

Aan het begin en einde van de dag

Aan het begin (7:30-8:00) en aan het eind van de dag (18:00-18:30 uur) wanneer de BKR het toelaat, kunnen kinderen van de vlinders worden gebracht en opgehaald bij de rupsen. Kinderen van de kikkers kunnen worden gebracht en opgehaald bij de vossen. Met ouders en kinderen wordt duidelijk gecommuniceerd wanneer en hoe dit plaats vindt via het ouderportaal of het informatiebord naast de deur van de groep. De kinderen worden door twee pedagogisch medewerkers opgevangen.

Tijdens vakantieperiodes

In vakantieperiodes zijn er vaak veel kinderen afwezig. Wij maken daarom voor deze weken een speciaal vakantierooster. Komen er in de vakantie(s) op de groep van een kind minder kinderen, dan kunnen wij die groep opvangen op een andere groep. Wij vragen hiervoor toestemming van de ouders.

Activiteiten buiten de eigen groep

Naast de activiteiten die we doen op de eigen groep, doen we ook weleens activiteiten buiten de eigen groep.

Spelen met nét weer andere materialen, kennismaken met andere kinderen en letterlijk om het hoekje

kijken; hoe leuk is het om ook eens buiten je eigen groep te spelen? Bij ons kan dat, door het open deuren-beleid. Kinderen die toe zijn aan extra uitdaging mogen spelen en rondkijken in andere ruimtes of groepen van onze locatie. Soms alleen, soms met een paar vriendjes. Zo oefenen ze hun sociale vaardigheden, doen nieuwe ideeën op en zien ze ook andere pedagogisch medewerkers.

We zorgen ervoor dat de kinderen zich tijdens deze activiteiten emotioneel veilig voelen. Ze worden begeleid en kunnen altijd terug naar hun eigen groep. Door het gezamenlijk binnen- en buitenspelen kennen de kinderen elkaar en andere pedagogisch medewerkers. Wij hebben extra aandacht en zorg voor de behoefte van baby's tijdens deze activiteiten.

Tijdens de activiteiten buiten de groep kan de beroepskracht-kind-ratio (BKR) tijdelijk worden losgelaten. Die is afgestemd op de stamgroep (www.1ratio.nl), terwijl kinderen tijdens de open deuren ook elders kunnen zijn. Zo kan een kind altijd weer terug naar zijn eigen stamgroep, als het niet meer mee wil doen aan een activiteit buiten de groep.

Duinridders heeft een prachtige speelhal waar de kinderen uit de verschillende groepen mogen spelen. De groepen kiezen 's ochtends en/of 's middag een half uur uit, om met de kinderen naar deze speelruimte te gaan. Soms als groep alleen, soms met meerdere groepen samen voor een geplande gezamenlijke activiteit. De hal wordt gebruikt als het buiten slecht weer is en de kinderen toch wat meer ruimte nodig hebben (bv voor een geplande activiteit), of een andere omgeving om te kunnen spelen. De hal is ingericht voor zowel de kleine als grotere kinderen. Er zijn verschillende speelhoeken, waar kinderen kunnen lezen, bouwen of koken. De vrije keuze in speelplekken en speelkameraadjes stimuleert de zelfstandigheid en spelbetrokkenheid. Er is een pedagogisch medewerker van de groep aanwezig die het vrije spel of de geplande activiteit begeleidt.

Nieuwe kinderen leggen we uit wat er gaat gebeuren en waar ze voor kunnen kiezen. We helpen ze om een keuze te maken en begeleiden ze bij het verkennen van een andere ruimte.

Kinderen vanaf drie jaar uit de verschillende groepen doen af en toe een gezamenlijke activiteit. Deze activiteiten passen bij hun leeftijd, zijn uitdagend en helpen bij de voorbereiding op het naar school gaan. De 3-plus-activiteit doen we in de speelhal of buiten. Het activiteitenprogramma kan ingezien worden op de ouderapp.

Activiteiten buiten de locatie

Voor kinderen kan het leuk, uitdagend en leerzaam zijn om de nabije omgeving te ontdekken. Daarom doen we soms activiteiten buiten onze eigen locatie. Denk aan een bezoek aan de bibliotheek, de speeltuin of de kinderboerderij. We volgen hierbij altijd het protocol 'Activiteiten buiten de locatie'. Voor vertrek bereiden we ons goed voor o.a. door een uitgebreide checklist op risico's in te vullen. Deze is op te vragen bij de locatiemanager.

Wij informeren ouders hierover tijdens het intakegesprek zodat zij het aan kunnen geven als zij bezwaar hebben tegen één of meer van deze activiteiten.

3-uursregeling

Op een aantal momenten van de dag zijn er minder pedagogisch medewerkers op de groep, bijvoorbeeld op momenten dat er veel kinderen slapen en medewerkers pauze nemen of aan het begin en het einde van de dag als er vaak minder kinderen zijn. Dit doen wij niet meer dan 3 uur op een dag, in de wetgeving ook wel 'de drie uursregeling genoemd'.

Als we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio, werkt minimaal de helft van het aantal vereiste beroepskrachten. In het werk rooster van de locatie registeren we de werk- en pauzetijden, dit rooster is inzichtelijk op de locatie.

In het schema hieronder staat op welke momenten wij kunnen afwijken van de beroepskracht-kind-ratio. Op de overige tijden wordt niet afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

Figuur 2. Tijden waarop we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.

Groepsnaam	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Vlinders					
Ochtend	8:15-9:00 uur	8:30-9:00 uur	8:15-9:00 uur	8:15-9:00 uur	8:00-9:00 uur
Middag	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur
Avond	16:45-17:15 uur 17:30-17:45 uur	16:30-17:00 uur 17:15-17:45 uur	16:45-17:30 uur	16:30-17:15 uur	16:30-17:00 uur

Figuur 2. Tijden waarop we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.

Groepsnaam	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Vossen					
Ochtend	8:30-9:15 uur	8:30-9:00 uur	8:30-9:00 uur	8:00-9:00 uur	8:30-9:00 uur
Middag	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur
Avond	17:00-17:45 uur	16:30-17:15 uur	16:30-17:15 uur	17:00-17:30 uur	16:30-17:15 uur

17:30-17:45 uur

Figuur 2. Tijden waarop we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.

Groepsnaam	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Rupsen					
Ochtend	8:15-9:00 uur	8:30-9:00 uur	8:00-9:00 uur	8:30-9:00 uur	8:15-9:15 uur
Middag	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:00 uur
Avond	16:45-17:15 uur 17:30-17:45 uur	16:45-17:15 17:30-18:00	17:15-17:45 uur	16:30-17:30 uur	16:30-17:30 uur

Figuur 2. Tijden waarop we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.

Groepsnaam	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Kikkers					
Ochtend	8:30-9:00 uur	8:15-9:00 uur	8:15-9:00 uur	8:00-9:00 uur	8:00-9:00 uur
Middag	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur	13:00-14:30 uur
Avond	16:30-17:30 uur	17:00-17:45 uur	17:00-17:30 uur	17:00-17:30 uur	17:00-17:30 uur

Wenafspraken

Die eerste paar keren op het kinderdagverblijf kan best even wennen zijn. Voor kinderen en ouders. Daar nemen we dan ook de tijd voor en maken we samen afspraken over. Goed om te weten: voorafgaand aan de officiële startdatum (zoals vermeld in het contract) kan een kind twee keer een dagdeel komen wennen. Het is dan wel belangrijk dat de getekende plaatsingsovereenkomst is ontvangen door de locatiemanager.

Na de officiële startdatum mag het kind in overleg nog vaker komen wennen. We gaan daarbij altijd uit van de wettelijk vastgestelde beroepskracht kind ratio – het aantal kinderen ten opzichte van het aantal aanwezige pedagogisch medewerkers – en de maximale groepsgrootte. In overleg met de ouders en de pedagogisch medewerker worden de wendagen afgesproken en schriftelijk vastgelegd en ondertekend. Er kunnen maximaal twee kinderen tegelijk op een groep wennen.

Wennen bij doorstroming naar een andere groep

Als een kind naar een andere groep gaat, spreken ouder(s) en pedagogisch medewerkers samen af hoe

we het kind het beste kunnen laten wennen aan de nieuwe situatie. Het aantal keer wennen verschilt per kind. Het is belangrijk dat het kind minstens een keer op de nieuwe groep gaat spelen, eten en slapen. Het liefst gaat een kind minimaal drie keer. We starten daar twee weken voor de overstapdatum mee, aan de hand van het wenschema. Er kunnen maximaal twee kinderen tegelijk wennen op een groep.

Slapen

Elke baby heeft zijn eigen slaapritme. Tijdens het intakegesprek horen we graag meer over het ritme van jouw kind, zodat we daar rekening mee kunnen houden. Geleidelijk komen kinderen steeds meer in het dagritme van de groep, dat doen ze allemaal in hun eigen tempo. Door alle nieuwe indrukken op het kinderdagverblijf kan de slaapbehoefte en daardoor het slaapritme bij ons anders zijn dan thuis.

Onze medewerkers volgen ons beleid Veilig slapen. Zo leggen we een kind altijd op de rug te slapen en bakeren we niet in. Tijdens het kennismakingsgesprek bespreken wij dit uitgebreid met de ouders.

Eten en drinken

Een lekkere appel, een bruine boterham met zuivelspread; we genieten graag samen van lekker en gezond eten en drinken. Dat is niet alleen gezond voor de lichamelijke groei, maar stimuleert ook de ontwikkeling van het brein. Daarbij volgen we de richtlijnen van het Voedingscentrum. Zo drinken de kinderen vooral water en thee. En eten we gezonde tussendoortjes, zoals groente en fruit.

Op verjaardagen houden we de traktaties graag klein en zo gezond mogelijk. Eventueel kunnen we op de groep, bijvoorbeeld samen met de jarige, zorgen voor een gezonde, feestelijke traktatie.

Meer informatie over gezond trakteren staat in ons voedingsbeleid en op de website van het [Voedingscentrum](https://www.voedingscentrum.nl) en www.gezondtrakteren.nl.

Als je kind ergens allergisch voor is of een dieet volgt, dan horen we dat graag. Zodat we samen kunnen kijken naar de mogelijkheden binnen ons aanbod. Heeft je kind andere (dieet)producten nodig dan wij aanbieden, dan kun je dit zelf meenemen.

Oudercontacten

Wij hechten groot belang aan een goed contact met ouders en streven ernaar om door ouders gezien te worden als partners in de opvoeding. Voor het welbevinden van kinderen is het belangrijk dat ook ouders zich bij ons thuis én gehoord voelen, zodat de verschillende leefwerelden van het kind (thuis en op de kinderopvang) met elkaar verbonden worden.

Wij maken gebruik van een ouderportaal, te weten Konnect. Ouders kunnen via een app op de hoogte gehouden worden van de activiteiten van hun kind door bijvoorbeeld het specifieke dagverslag en/of een foto. De communicatie over het kind gaat rechtstreeks naar de ouders via Konnect.

Daarnaast hebben wij vaste momenten waarop wij met ouders in gesprek gaan over opvoeding en de ontwikkeling van hun kind. Denk hierbij aan de haal- en brengmomenten, observatiegesprekken en

overgangsgesprekken. Wij organiseren ouderavonden met bijvoorbeeld als thema zindelijkheid of voorlezen en versturen via de ouder-app regelmatig (minimaal 1x per kwartaal) een nieuwsbrief met informatie over de locatie. Ook vinden wij het leuk als ouders ons helpen bij de organisatie en/of uitvoering van een kerstfeest of ouderavond.

Oudercommissie

De oudercommissie van Duinrakers bestaat uit 3 ouders. Wij vergaderen gemiddeld vijf keer per jaar. De oudercommissie denkt mee over interne zaken die het kindercentrum aangaan.

De contactgegevens van de oudercommissie zijn op te vragen bij de locatiemanager.

Goed om te weten

Wat als je kind ziek is?

Als je kind ziek is of koorts heeft, zal het zich op de opvang minder prettig voelen. Dan is het goed om te kijken of het mogelijk is om hem thuis te houden. Of misschien twijfel je? Laat dan wel even weten dat je kind niet helemaal fit is. Dan kunnen we daar rekening mee houden en extra letten op ziekteverschijnselen.

Heb je je kind 's ochtends paracetamol gegeven? Ook dat horen we graag, zodat we extra alert kunnen zijn op plotselinge toename van de koorts als de paracetamol is uitgewerkt. Wij zijn terughoudend met het geven van paracetamol.

Als we merken dat je kind zich niet lekker voelt, dan nemen we direct contact met je op om te overleggen wat voor jouw kind het beste is.

Heeft je kind een besmettelijke ziekte, zoals de waterpokken? Dan kan hij - op een enkele uitzondering na - gewoon komen. Wel vragen we je om in dat geval vooraf telefonisch contact op te nemen, zodat we ons kunnen voorbereiden. We volgen altijd de richtlijnen van het RIVM en vragen de GGD om advies over de specifieke situatie (omvang uitbraak, leeftijd van de kinderen, de specifieke infectieziekte). Vertel het ook als je kind een besmettelijke ziekte heeft, maar die dag niet naar ons toe zou komen. Wij kunnen dan andere ouders informeren dat er een uitbraak is op de locatie.

Ook de hoofdluis kent de weg naar het kinderdagverblijf. Heeft jouw kind hoofdluis? Laat dat dan even weten, zodat we andere ouders kunnen informeren. Daarnaast vragen wij je om je kind te behandelen voordat het bij ons komt.

Als er op onze locatie een besmettelijke ziekte heerst (of hoofdluis), laten we dat weten via posters op de locatie en een bericht in de ouder-app.

Persoonlijke eigendommen

Zorg ervoor dat je kind geen kostbare of dierbare bezittingen bij zich heeft, zoals sieraden of dure kleding. Wij zijn niet verantwoordelijk voor diefstal of verlies van eigendommen van kinderen of ouders.

Bezoek je de groep, zorg er dan voor dat jouw persoonlijke eigendommen, zoals je handtas, buiten het bereik van kinderen staan. Zo voorkomen we dat kinderen in aanraking komen met gevaarlijke voorwerpen, zoals aanstekers, medicijnen en dergelijke.

En denk eraan om deuren en hekjes direct achter je te sluiten, zo voorkomen we dat kinderen op voor hen gevaarlijke plekken komen.

De spullen van je kind kun je opbergen in het daarvoor bestemde mandje. De jas en rugzak kun je ophangen aan de kapstok.

Overige locatie-specifieke afspraken

Kinderwagens kunnen in de toegangshal gestald worden en maxi-cosi's kunnen worden opgehangen aan de muur naast de toegangsdeur van de groep.

Incidenteel of structureel afnemen van extra dagdelen

Het is mogelijk om structureel of incidenteel een extra dag(deel) opvang af te nemen. Het liefst vangen we kinderen dan op in de eigen groep, zodat ze zich veilig en geborgen voelen. Als er op de eigen groep geen plek meer is, kunnen we kinderen ook op een andere groep opvangen. We vragen je dan vooraf schriftelijk om toestemming. De locatiemanager kan je informeren over hoe dat in zijn werk gaat.

Een dag ruilen

Wil je je vaste dag een keer ruilen voor een andere dag? Dat regel je eenvoudig via de ouder-app. Jij vult je wensen in en de pedagogisch medewerkers kijken dan of er die dag plek is op de groep. Alle afspraken rond ruilen lees je in de aanvullende algemene voorwaarden bij je overeenkomst. Deze aanvullende algemene voorwaarden staan ook op onze website.

Niet tevreden?

Over wensen en klachten gaan we graag in gesprek. Het liefst op de plek waar de situatie zich voordoet en met de betrokkenen. Zo kunnen wij hopelijk uw zorgen of ontevredenheid snel wegnemen. Komen we er samen toch niet goed uit? Dan kunt u een schriftelijke klacht indienen. De klachtenprocedure kun je opvragen bij de locatiemanager.

Klachten kunnen ook worden voorgelegd aan de Geschillencommissie kinderopvang.

Kwaliteit staat voorop!

Ons pedagogisch beleid omvat alles wat te maken heeft met de uitvoering van onze pedagogische visie in de praktijk. Het beleid wordt grotendeels ontwikkeld door de afdeling Kwaliteit, Pedagogiek & Innovatie. De kwaliteitsmanagers zijn de belangrijkste schakel tussen het centraal vastgestelde beleid en de uitvoering in de praktijk. Partou is opgedeeld in acht regio's. In elke regio werken twee kwaliteitsmanagers. Zij ondersteunen de locatiemanagers en operationeel managers bij het uitvoeren en borgen van beleid. De collega's van de afdeling Learning & Development, ondersteunen daarbij met inspirerende trainingen, inwerkdagen en middelen zoals onze eigen online leeromgeving.

Pedagogisch coaches

Onze pedagogisch coaches spelen een belangrijke rol in het leren en ontwikkelen van pedagogisch medewerkers. Zij ondersteunen pedagogisch medewerkers tijdens hun werk. Zij geven coaching en advies ten aanzien van hun pedagogisch handelen en hun professionele ontwikkeling. Iedere pedagogisch medewerker ontvangt in ieder geval eens per jaar coaching. Op basis van een pedagogisch focusplan. Dat kan zijn individueel of in teamverband.

Elke vaste pedagogisch medewerker, inclusief beroepskrachten in opleiding én de flexibele medewerkers, krijgt zo de nodige aandacht van de coaches. Uitzendkrachten krijgen coaching via het uitzendbureau.

Verdelen van beleid en coaching over de locaties

In het pedagogisch beleid van iedere locatie noteren we jaarlijks – met peildatum 1 januari- hoeveel uren voor beleid en coaching wij voor de hele organisatie minimaal gaan inzetten en hoe wij dat verdelen over de locaties.

De verdeling van beleidsuren is grotendeels gelijk verdeeld over de locaties. Ook de inzet van coaching is grotendeels gelijk verdeeld, maar daar leveren we ook maatwerk. Elk jaar stellen de locatiemanager, kwaliteitsmanager en pedagogisch coach op hoofdlijnen een plan op (pedagogisch focusplan). Soms blijken er in de loop van het jaar aanpassingen nodig. Voor meer informatie over de wettelijke vereisten: <https://www.veranderingenkinderopvang.nl/>

Het aantal uren voor coaching en beleidsvorming bepalen wij aan de hand van de wettelijke rekenregel (voor beleidsontwikkeling: 50 uur x het aantal kindercentra) plus (voor coaching: 10 uur x aantal fte pedagogisch medewerkers). Ook de gemiddelde inzet van inval- en uitzendkrachten wordt daarin meegenomen.

Op 1 januari 2021 hebben wij totaal 968 locaties en 5.096 fte. Uitgesplitst naar beide houders (Partou en Smallsteps) betekent dit dat onze minimale ondersteuning er dit jaar als volgt uitziet:

Houder	Aantal locaties	Aantal fte	Beleidsuren (locaties x 50)	Coachingsuren (fte x 10)
Partou	390	2.455	19.500	24.547
Smallsteps	578	2.641	28.900	26.413
Totaal	968	5.096	48.400	50.960

In 2021 krijgt onze locatie 50 uur voor pedagogische beleidsontwikkeling en 115,1 uur voor pedagogische coaching.

Jaarcyclus

Het pedagogisch beleid brengen we via een vaste ritmiek onder de aandacht van de pedagogisch medewerkers. Zo is er elk kwartaal een locatiemanagersoverleg en zijn er aansluitend teamoverleggen. De verschillende afdelingen ondersteunen dit proces met informatie en inspiratie. Ook staat er ieder kwartaal een pedagogisch uitgangspunt centraal.

Interne monitoring

De kwaliteitsmanager ziet er samen met de locatiemanager op toe dat het pedagogisch beleid uitgevoerd wordt in de praktijk. Dit doen zij o.a. door ieder kwartaal een locatie te bezoeken en door te vragen op een aantal belangrijke onderwerpen.

De afdeling Monitoring, Wetenschap & Advies monitort verschillende onderdelen van de pedagogische kwaliteit en zorgt voor actuele kennis door onze samenwerking met verschillende universiteiten in Nederland.

Jaarlijkse inspectie door de GGD

In opdracht van de gemeente bezoekt de GGD jaarlijks elke kinderopvanglocatie. De GGD-inspecteur kijkt dan of we voldoen aan Wet kinderopvang en de kwaliteitseisen voor peuterspeelzalen. Bijvoorbeeld op het gebied van ouderinspraak, personeel, veiligheid en gezondheid, accommodatie en inrichting, groepsgrootte en beroepskracht-kind-ratio. Ook het pedagogisch beleid, de pedagogische praktijk en klachten komen aan bod. Het meest recente inspectierapport vind je op de webpagina van onze locatie. Daarnaast deelt de locatiemanager het rapport met de oudercommissie.

Extra kwaliteit

Al onze locaties voldoen aan de kwaliteitseisen van de wet Kinderopvang. En we doen meer. Zo werken alle locaties volgens ons eigen beleid en vastgestelde procedures. Bijvoorbeeld ons Veiligheids- en gezondheidsbeleid, onze interne zorgstructuur en bieden we onze medewerkers verdiepende pedagogische informatie. Zo zorgen we ervoor dat wij op al onze locaties op dezelfde, deskundige manier werken.

Kwalificatie pedagogisch medewerkers

Alle medewerkers, inclusief inval- en uitzendkrachten, hebben een erkend diploma voor het werken in de kinderopvang en een verklaring omtrent gedrag (VOG). Alle eisen voor pedagogisch medewerkers staan in de cao. Met de daarin genoemde opleidingen voor de kinderopvang (0 tot 4 jaar), kun je ook op de buitenschoolse opvang (4 tot en met 12 jaar) werken. Daarnaast worden er in de cao opleidingen genoemd waarmee je alleen op de bso kunt werken en dus niet in de kinderdagopvang.

Beroepskrachten-in-opleiding, stagiairs en vrijwilligers

In ons beroepspraktijkvorming (BPV)-beleid staat hoe wij omgaan met de verantwoordelijkheden en taken van beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs. Dit verschilt per opleiding (mbo PW 3 of 4), per leerjaar en hangt ook af van de stage-ervaring van de student. Het uitgangspunt is dat de beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs eerst alleen meekijken en de taken vervolgens onder begeleiding uitvoeren, voordat ze deze zelfstandig oppakken.

Beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs werken continu onder begeleiding en verantwoording van een gediplomeerd pedagogisch medewerker, die *on the job* feedback geeft. De werkbegeleider is een ervaren beroepskracht die hiervoor een interne training heeft gevolgd.

De student en de werkbegeleider evalueren de stage en maken afspraken over de taken en verantwoordelijkheden voor de komende periode. Bijvoorbeeld met het zogenaamde waarderingsformulier. Dit formulier uit het beroepspraktijkvorming-beleid is gebaseerd op de kerntaken uit het kwalificatiedossier (van de opleiding pedagogisch medewerker kinderopvang). Uiteraard is er daarnaast ruimte voor opdrachten vanuit de opleiding.

Eerste- en tweedejaars beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs staan steeds op dezelfde groep. Dit in verband met hun ontwikkelingsfase. Derdejaars beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs kunnen binnen de locatie wel op meerdere groepen worden ingezet. Deze keuze is aan de locatiemanager.

Op onze locatie werken we niet met vrijwilligers die formatief worden ingezet. Wel werken we in beperkte mate met vrijwilligers als extra ondersteuning.

Als er op onze locatie een beroepskracht-in-opleiding of stagiair is, dan informeert de locatiemanager de ouders hierover via het ouderportaal of het informatiebord naast de deur. De taken die hij of zij doet, staan beschreven in het BPV-beleid. Dit is bij de locatiemanager op te vragen.